

DE VERSPREIDING VAN CIRRIPEDIA, MYSIDACEA, ISOPODA EN AMPHIPODA
IN HET DELTAGEBIED VOOR DE AFSLUITINGEN

door

H. Hummel, R.H. Bogaards en L. de Wolf

augustus 1985

Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek,
Vierstraat 28, 4401 EA Yerseke

Rapporten en verslagen 1985-11

Rechten voorbehouden: Van de "Rapporten en Verslagen" is herdruk of aanhaling slechts toegestaan met uitdrukkelijke toestemming van de auteur.

I. Inleiding

In de jaren zestig werd door de medewerkers van de zoölogische afdeling van het Delta Instituut een groot aantal bemonsteringstochten uitgevoerd. Het doel was om een overzicht te krijgen van de verspreiding van dieren in het Deltagebied voordat de estuaria afgesloten zouden worden. Met de verzamelde gegevens kan inzicht verkregen worden in de veranderingen die optreden tijdens en na de Deltawerken.

In dit rapport wordt de verspreiding gegeven van enkele groepen van de Crustaceeën over de periode voor 1968. Deze groepen zijn de Cirripedia (zeepokken), Mysidacea (aasgarnalen), Isopoda (pissebedden) en Amphipoda (spookkreeftjes). Voor de Mysidacea waren gegevens tot en met 1973 voorhanden.

II. Materiaal en methode

Van de gegevens voor 1960 is vaak niet te achterhalen hoe ze verkregen zijn. In die tijd waren meldingen van vondsten tijdens excursies het meest gebruikelijk. Vanaf 1960 is meer systematisch naar de dieren gezocht tijdens bemonsteringstochten. Vanaf deze tijd is een uitgebreid archief van de vangsten bijgehouden. Dit archief vormt de basis van dit rapport. Een overzicht van de uitgevoerde bemonsteringstochten is gegeven in tabel 1.

Voor de Cirripedia, Mysidacea en Isopoda zijn de gegevens zo compleet mogelijk in dit verslag opgenomen. Daarbij is gebruik gemaakt van Den Hartog en Swennen (1956) voor Verruca strömia (Cirripedia), van Den Hartog (1961) voor Cyathura carinata en Idotea granulosa (Isopoda), van Wolff (1966) en Fortuin (1981) voor Eurydice pulchra (Isopoda), van Wolff (1973) voor Asellus aquaticus en Proagellus meridianus en van Fortuin (1981) voor Caprella linearis. Voor de Amphipoda zijn al enkele uitgebreide overzichten verschenen (Den Hartog 1963^{a,b}: Talitridae en Gammaridae; Vader 1965, 1966, 1969^{a,b}: Haustoriidae, zandbewonende Amphipoda). Alleen de Amphipoda die niet in de genoemde overzichten worden behandeld zijn in ons rapport opgenomen.

Het basismateriaal is geconserveerd en overgedragen aan het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden en het Zoölogisch Museum te Amsterdam.

III. Resultaten

De gegevens over de verspreiding van de dieren zijn afgebeeld in figuur 1 tot en met 38. Per diergroep zijn de diersoorten alfabetisch ingedeeld:

- Cirripedia, figuur 1 t/m 5
- Mysidacea, figuur 6 t/m 11
- Isopoda, figuur 12 t/m 28
- Amphipoda, figuur 29 t/m 38.

Waarnemingen van de diersoorten buitendijks zijn aangegeven met een cirkel of bolletje. De binnendijkse waarnemingen zijn aangegeven met een driehoek.

IV. Literatuur

- Fortuin, A.W., 1981. Samenstelling, verspreiding, aantallen en biomassa van het macrozoobenthos in het Volkerak-Oosterschelde estuarium in de periode 1959 t/m 1976. DIHO, Yerseke, Rapporten en Verslagen, 1981-6, 237 pp.
- Hartog, C. den, 1961. Die faunistische Gliederung im Südwest-niederländischen Deltagebiet. Int. Rev. ges. Hydrobiol. 46: 407-418.
- Hartog, C. den, 1963^a. The amphipods of the deltaic region of the rivers Rhine, Meuse and Scheldt in relation to the hydrography of the area. II. The Talitridae. Neth. J. Sea Res. 2: 40-67.
- Hartog, C. den, 1963^b. The amphipods of the deltaic region of the rivers Rhine, Meuse and Scheldt in relation to the hydrography of the area. III. The Gammaridae. Neth. J. Sea Res. 2: 407-457.
- Hartog, D. den en C. Swennen, 1956. Over het voorkomen van de zeepok Verruca strömia in de Nederlandse wateren. De Levende Natuur 59: 17-20.
- Vader, W.J.M., 1965. Intertidal distribution of haustoriid amphipods in the Netherlands. Botanica Gothoburgensia 3: 233-246.
- Vader, W.J.M., 1966. Een overzicht van de zandbewonende amphipoden uit het Oosterschelde gebied. Zeepaard 26: 102-123.
- Vader, W.J.M., 1969^a. Herkenning en biotoop van de west-europese Dexaminidae (Crustacea, Amphipoda). Zool. Bijdr. Leiden 11: 59-67.
- Vader, W.J.M., 1969^b. Verspreiding en biologie van Haustorius arenarius, de zandvlokreeft, in Nederland (Crustacea, Amphipoda). Zool. Bijdr. Leiden 11: 49-58.

Wolff, W.J., 1966. Notes on Eurydice (Isopoda, Flabellifera) from the Netherlands. Zool. Meded. 41: 221-227.

Wolff, W.J., 1973. The distribution of Asellus aquaticus (L.) and Proasellus meridianus (Rac.) in the southwestern part of the Netherlands. Hydrobiologia 42: 381-392.

Tabel 1. Door medewerkers van het Delta Instituut uitgevoerde
bemonsteringstochten.

<u>Jaar</u>	<u>Medewerker</u>	<u>Bemonsterd gebied</u>	<u>Methode, opmerkingen</u>
1959	Den Hartog	Zandkreek, Veerse Gat	?
1960-1963	Den Hartog	Gehele Deltagebied	750 sublittorale monsters met 0,10 m ² van Veen bodenhapper, en 300 littorale uitgegraven monsters (5-10 dm ² , 20 cm diep)
1964	Vader	Oosterschelde, Eendracht Krabbekreek	250 sublittorale monsters met 0,10 m ² van Veen bodenhapper, enkele zeefraaien, en enkele trekken met insektenleepnet
1964-1973	Borghouts	Gehele Deltagebied	Bierstekernet Van 1968-1973 alleen voor de Mysidacea

